



JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 17. september 2008
Kontor: Civil- og Politiafdeling
Sagsnr.: 2008-150-0824
Dok.: JEE41199

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 1027 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 18. august 2008.

Brian Mikkelsen

/

Barbara Bertelsen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 1027 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren kommentere artiklen "Stigende vold mod bøsser", der blev bragt i B.T. den 13/8-08, og herunder svare på,

-hvad ministerens holdning er til, at antallet af hate-crimes rettet imod homoseksuelle tilsyneladende er stigende,

-om ministeren er enig med Dansk Folkeparti i, at forbrydelser og hate-crimes begået mod homoseksuelle bør registreres særskilt hos politiet,

-om ministeren er enig med Dansk Folkeparti i, at der bør foretages en kortlægning af, hvem der begår disse hate-crimes, samt hvilke mønstre der er i overfaldene, og

-om ministeren finder det nuværende strafniveau for hate-crimes rimeligt?”

Svar:

Det anføres i den omhandlede artikel, at homoseksuelle i stigende grad oplever diskrimination. Det fremgår således af artiklen, at en internetundersøgelse fra Københavns Kommune viser, at 125 personer inden for 6 uger har registreret en hændelse vedrørende diskrimination – dækkende over alt fra chikanerier og verbale tilråb til overfald og vold – og i 62 af disse tilfælde har diskriminationen været begrundet i den pågældendes seksuelle orientering.

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet udtalelser fra Rigspolitiet og Rigsadvokaten.

Rigspolitiet har oplyst følgende:

”1. Politiet tager sager vedrørende voldsforbrydelser og trusler mv. meget alvorligt, herunder ikke mindst sager, hvor gerningsmandens handlinger formodes at være motiveret af forurettedes racemæssige eller religiøse tilhørsforhold eller seksuelle orientering. Politikredsene tilstræber således at sikre en effektiv og konsekvent retshåndhævelse på området.

Det kan oplyses, at politiet i sit sagsbehandlingssystem registrerer lovovertrædelser under de såkaldte gerningskoder, der knytter sig til forbrydelsens karakter, herunder f.eks. vold eller trusler. Politiet registrerer som udgangspunkt alene anmeldere, vidner og gerningsmænd med navn, personnummer

og adresse. Der registreres således ikke oplysninger om disse personers race eller seksuelle orientering. Sådanne oplysninger vil imidlertid kunne indgå i efterforskningen med henblik på at afdække gerningsmandens motiv, ligesom det ved en eventuel straffastsættelse vil kunne indgå som en strafskærpende omstændighed, såfremt gerningen har baggrund i forurettedes seksuelle orientering, jf. straffelovens § 81, nr. 6.

Straffelovens § 266 b indeholder et forbud mod offentligt eller med forsæt til udbredelse i en videre kreds at fremsætte udtalelser eller anden meddelelse, ved hvilken en gruppe af personer trues, forhånes eller nedværdiges på grund af sin race, hudfarve, nationale eller etniske oprindelse, tro eller seksuelle orientering.

Rigspolitiet kan oplyse, at politiet i 1. halvår 2008 har modtaget i alt 9 anmeldelser vedrørende overtrædelse af straffelovens § 266 b. Rigspolitiet er ikke umiddelbart i besiddelse af oplysninger, som kan belyse, hvor mange af de 9 sager, der vedrører trusler mv. på grund af forurettedes seksuelle orientering.

2. Det kan i øvrigt oplyses, at Rigspolitiet ikke har nærmere kendskab til de 62 episoder, der er omtalt i den artikel, som der henvises til i spørgsmålet. De sager, som omtales i artiklen, er optaget på internet-hjemmesiden www.registrerdiskrimination.kk.dk, som er oprettet og administreres af Københavns Kommune.

Det fremgår af hjemmesiden, at formålet med oprettelsen af siden er at give Københavns Kommune en bedre føling med omfanget af diskrimination, så der kan sættes ind med præcise tiltag til gavn for københavnere. På hjemmesiden kan man anonymt foretage registrering af episoder, hvor man har oplevet at blive forskelsbehandlet på grund af bl.a. race, religion eller seksuel orientering. Det oplyses på hjemmesiden, at registrering ikke indebærer, at sagen bliver anmeldt til politiet.

3. Rigspolitiet har imidlertid indhentet en udtalelse fra landets politikredse med henblik på at belyse omfanget af hate crimes rettet mod homoseksuelle.

De modtagne svar fra politikredsene viser, at politiet alene i et yderst begrænset omfang har kendskab til voldsforbrydelser mv. rettet mod homoseksuelle på grund af deres seksuelle orientering.

Østjyllands Politi har oplyst, at man har kendskab til en enkelt sag, der blev anmeldt i juni 2007 og vedrørte chikanøs adfærd over for en homoseksuel mand. Københavns Politi har

oplyst, at der i politikredsen i 2007 blev afsagt to domme vedrørende vold mod homoseksuelle på grund af disses seksuelle orientering, ligesom der i 2008 er afsagt en enkelt dom. Sidstnævnte dom er efter det oplyste anket til Østre Landsret.

4. Rigspolitiet finder på den baggrund ikke, at der på nuværende tidspunkt er det fornødne politifaglige grundlag for at iværksætte nye tiltag i relation til den samlede indsats mod den omhandlede type kriminalitet.

Politikredsene følger løbende udviklingen i voldskriminaliteten meget tæt bl.a. med henblik på at afdække eventuelle væsentlige ændringer i kriminalitetsmønsteret. Politikredsene er i den forbindelse opmærksomme på udviklingen i relation til voldsudøvelse mv. rettet mod homoseksuelle på grund af seksuel orientering.

Østjyllands Politi og Københavns Politi har oplyst, at man i de nævnte politikredse er opmærksom på bestemte geografiske problemområder, hvor risikoen for voldsudøvelse mv. rettet mod homoseksuelle må antages at være relativt større, og at man på den baggrund i relevant omfang tilrettelægger politipatroljeringen med henblik på at forebygge eventuelle voldsepisoder.

Rigspolitiet vil tage initiativ til et møde med repræsentanter fra Landsforeningen for Bøsser og Lesbiske med henblik på at drøfte, hvordan flere sager om hate crimes kan blive anmeldt til politiet.”

Rigsadvokaten har oplyst følgende:

”1. Det generelle strafferetlige værn mod forbrydelser, der f.eks. er motiveret i en persons seksuelle orientering, findes i straffelovens § 81, nr. 6. Bestemmelsen blev ændret i 2004, og det fremgår nu udtrykkeligt, at det ved straffens fastsættelse i almindelighed skal indgå som en skærpende omstændighed, hvis forbrydelsen har baggrund i andres etniske oprindelse, tro, seksuelle orientering eller lignende.

Bestemmelsen finder anvendelse ved alle typer af lovovertrædelser, men er i praksis typisk relevant i forbindelse med vold og trusler.

Derudover kriminaliserer straffelovens § 266 b udtalelser eller anden meddelelse, som fremsættes offentligt eller med forsæt til udbredelse i en videre kreds, ved hvilken en gruppe af personer trues, forhånes eller nedværdiges på grund af sin race, hudfarve, nationale eller etniske oprindelse, tro eller seksuelle orientering. Sådanne udtalelser straffes med bøde eller fængsel indtil 2 år.

2. En generel ordning med forelæggelse og indberetning mv. for rigsadvokaturen i disse sager har været gældende siden 1995, men i 2006 blev ordningen udbygget, idet der blev fastsat nye retningslinier i Rigsadvokatmeddelelse nr. 9/2006.

Nu gælder vedrørende sager om overtrædelse af straffelovens § 266 b, at alle sager, hvori der er rejst sigtelse, skal forelægges for Rigsadvokaten til afgørelse af tiltalespørgsmålet. Derudover skal politidirektørerne forelægge alle sager, hvor politidirektøren vil afvise at indlede efterforskning eller indstille en påbegyndt efterforskning, for vedkommende regionale statsadvokat, ligesom Rigsadvokaten skal underrettes om alle afgørelser af denne art.

Formålet med den nævnte ordning er at sikre en ensartet behandling af disse sager på landsplan.

For sager om overtrædelse af straffelovens § 266 b er der endvidere etableret en ordning, hvorefter endelige domme er beskrevet på rigsadvokatens hjemmeside i anonymiseret form. Denne domsoversigt opdateres løbende.

Det kan oplyses, at kun ganske få af de forelagte sager for rigsadvokaturen om overtrædelse af straffelovens § 266 b vedrører udtalelser om den pågældendes seksuelle orientering. Domsoversigten indeholder ikke afgjorte sager om sådanne udtalelser.

3. En tilsvarende ordning med forelæggelse m.v. for rigsadvokaturen og statsadvokaterne blev ved Rigsadvokatmeddelelse nr. 9/2006 endvidere indført for sager om overtrædelse af lov om forbud mod forskelsbehandling på grund af race mv.

Efter loven straffes den, der inden for erhvervmæssig eller almennyttig virksomhed på grund af en persons race, hudfarve, nationale eller etniske oprindelse, tro eller seksuelle orientering nægter at betjene den pågældende på samme vilkår som andre, med bøde eller fængsel indtil 6 måneder. Tilsvarende straffes den, der af de nævnte grunde nægter at give en person adgang på samme vilkår som andre til f.eks. forlystelsessteder og alle andre steder, hvor offentligheden har adgang.

4. Rigsadvokaturen har efter anmodning fra Justitsministeriet undersøgt anvendelsen af straffelovens § 81, nr. 6, og sager om overtrædelse af lov om forbud mod forskelsbehandling på grund af race m.v. Resultatet af undersøgelsen fremgår af en redegørelse, der blev udfærdiget i april 2008.

Grundlaget for undersøgelsen er indberetninger fra politikredsene om alle domme, hvor strafudmålingsfaktorer, der er omfattet af straffelovens § 81, nr. 6, er indgået ved straffastsættelsen. Indberetningsordningen, der var gældende for afgørelser, som blev truffet i kalenderåret 2007, omfattede også frifindende domme og sager, hvori der er meddelt tiltalefrald.

Redegørelsen omfatter 10 sager, som vedrører anvendelse af straffelovens § 81, nr. 6. I otte ud af 10 sager er det lagt til grund, at forbrydelsen – helt eller delvist – har haft baggrund i den forurettedes etniske oprindelse, tro, seksuelle orientering eller lignende. I to sager afviste retten, at forbrydelsen havde baggrund i henholdsvis den forurettedes etniske oprindelse og i den forurettedes seksuelle orientering.

I tre sager blev det lagt til grund, at motivet – helt eller delvist – havde baggrund i den forurettedes seksuelle orientering. De tre sager omfatter alle vold efter straffelovens § 244 eller § 245. Rigsadvokaturen modtog endvidere underretning om en sag om vold efter straffelovens § 244, hvor motivet havde baggrund i den forurettedes seksuelle orientering, men hvor gerningsmanden var under 15 år og derfor ikke kunne straffes.

I undersøgelsesperioden blev kun forelagt og indberettet ganske få sager om overtrædelse af lov om forbud mod forskelsbehandling, og kun én sag blev endeligt afgjort i indberetningsperioden. Sagen vedrørte ulovlig forskelsbehandling af en mandlig transvestit.

Der fremkom i undersøgelsen således kun få sager, hvor lovovertrædelsen havde baggrund i den forurettedes seksuelle orientering. I de sager, der førte til domfældelse, var det dog tydeligt, at det af domstolene tillægges vægt i skærpende retning ved straffens fastsættelse, at vold er begået som følge af forurettedes seksuelle orientering.

5. Rigsadvokaten kan hverken be- eller afkræfte oplysningerne om, at antallet af sager af denne art er stigende.

Som det fremgår ovenfor, har der således ved undersøgelsen af sager fra 2007 samt ved de nævnte ordninger vedrørende indberetning og forelæggelse af sager om overtrædelse af straffelovens § 266 b og lov om forbud mod forskelsbehandling på grund af race mv. kun været få sager, der vedrørte homoseksuelle.”

Som det fremgår af Rigspolitiets og Rigsadvokatens udtalelser, har politiet og anklagemyndigheden kun i yderst begrænset omfang kendskab til

tilfælde af såkaldte hate crimes begået med baggrund i offerets seksuelle orientering.

Antallet af sager om denne form for kriminalitet giver således ikke umiddelbart grundlag for at bekræfte, at der skulle foreligge en stigende tendens. Det bemærkes i den forbindelse, at politiet i almindelighed kun har mulighed for at vide, at et overgreb har været begrundet i offerets seksuelle orientering, hvis dette fremgår af de oplysninger, som politiet modtager fra offeret selv eller andre vidner mv.

Som det fremgår, vil Rigspolitiet på et kommende møde med Landsforeningen for Bøsser og Lesbiske nærmere drøfte, hvordan det sikres, at flest mulige sager af denne karakter frem over anmeldes til politiet.

Som beskrevet i Rigspolitiets og Rigsadvokatens udtalelser, har politiet og anklagemyndigheden således allerede særlig fokus på sager om forbrydelser motiveret i den forurettedes etniske oprindelse, tro, seksuelle orientering eller lignende.

I den sammenhæng har jeg også noteret mig, at det er Rigsadvokatens vurdering, at strafskærpselsesbestemmelsen fra 2004 i straffelovens § 81, nr. 6, er slået igennem i praksis, således at det tillægges vægt i skærpende retning, hvis forholdet er begået med baggrund i den forurettedes seksuelle orientering.

På den anførte baggrund er jeg samlet set enig med Rigspolitiet i, at der ikke på nuværende tidspunkt er det fornødne politifaglige grundlag for at iværksætte nye tiltag på dette område.

Særligt for så vidt angår spørgsmålet om en eventuel ny registreringsordning hos politiet bemærkes det, at den ressourcemæssige belastning, som en sådan ordning vil indebære, efter min opfattelse ikke vil stå i rimeligt forhold til det meget begrænsede antal sager, som kommer til politiets kendskab.

Jeg kan i den sammenhæng oplyse, at de løbende, landsdækkende offerundersøgelser fra og med i år er blevet udvidet, så det nu indgår som en fast del af undersøgelsen, om offeret har oplevet forholdet som begrundet i den pågældendes seksuelle orientering eller lignende. Offerundersøgelserne vil efter min opfattelse kunne give et mere fuldstændigt billede af problemets omfang og karakter end en ren politiregistrering.